

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 25. De actionibus quæ nascuntur ex emptione, & venditione,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

nibus empti & venditi, lege Iulianus, §. i. his verbis: Si fructibus iam matris ager distractus sit, etiam fructus emptori cedere, nisi ad conuenit, exploratum est. Adhuc, si equus venditur, intelliguntur vendita ornamenta quibus ornatur tempore venditionis, iuxta legem Adles 2. ff. De adilitiis edictis, §. vendendi

CAPVT XXV.

De actionibus que nascuntur ex emptione & venditione.

SUMMARIUM

- 356 Actio quedam est ex empto, & quedam ex vendito: ac quid utraque sit.
- 357 Quatenus venditor emptori teneatur de euictione.
- 358 Actio redhibitoria, & actio quanto minoris locum habent tantum quoad forum externum.
- 359 Vary casus in quibus quis cogitur ad vendendam rem propriam.

DE sunt istiusmodi actiones; vna que dicitur actio ex empto, & altera que dicitur actio ex vendito: hæc competit venditori ad consequenda ea que emptor debet prestare in eam que veniunt damna, & incommoda que venditor passus fuerit ex emptoris mora, & culpa non soluti pretij. Illa vero competit emptori aduersus venditorem, vt tradat rem venditam corpoream cum fructibus, vel accessionibus eiusdem: vel vt quasi tradat rem incorpoream emptam, hoc est, censum, vsum fructuum, ius, vel actionem, aliudve cæterorum que in iure dicuntur quasi tradi, & quasi possideri.

Completur autem tali: actio alias quatuor. Primam, de euictione, si n. venditor non fuit dominus rei venditæ, & res euincatur, id est, a domino per legitimam probationem in iudicio vindicetur, emptor habet actionem contra venditorem, vt pretium sibi restituat. Secunda, que redhibitoria ideo dicitur, quia insinuat ad rehabendum pretium datæ. Et est, qua emptor intra sex menses a die celebrati contractus agit ad rescindendum contractum: si vendita sit res habens vitium occultum, quo cognito emptor non esset. Tertiam, que ex eo dicitur quanto minoris, quod insinuat ad obtinendum a venditore, quanto minoris emptor emisisset, si cognouisset vitium rei quam ille vendidit. Et est que emptori conceditur per spatium vnius anni a die celebrati contractus ad repetendum a venditore in foro externo quanto minoris rem venditam vitiosam erat empturus, si vitium sciuisset. Quartam demum, quam præscriptis verbis actionem vocant. Et est qua si venditor pacta adiecta venditioni non seruauerit, emptor contra eum agit vt is illa impleat.

CIRCA actionem autem de euictione aduerte cum Sylu. in verbo *Emptio*, q. 25. ex glossa, & Panor. ad Cap. finale, De emptione & venditione; venditor rem ita teneri emptori de euictione, vt si monitus non defendat ipsum, teneatur ad omnes expensas quas idem emptor fecerit in iudicio: siue causam obtinuerit, siue non; exceptis tamen tribus casibus quos vide in præced. 14. dubit. 1. proposit. 2. Aduerte etiam ex eodem Sylu. in sequen. q. 26. etiam si venditor fecerit pactum, quod de euictione non teneatur; ipsum nihilominus iuxta legem *Ex empto*, ff. De actionibus empti, & venditi, ad pretium teneri re euicta: si quidem generaliter sit facta pactio: puta dicendo, a quocumque euincatur res: non item si sit specialiter facta, seu cum conditione, si res euincatur a certa persona, vel in certa causa: quia tunc venditor ipsa re euicta, non tenebitur ad restituendum pretium; ex lege *Qui libertatis*, in principio, ff. De euictionibus, iuncta glossa ibid.

Circa actionem redhibitoriam vero, & actionem quanto minoris, aduerte, leges quibus conceduntur, relatas a Lud. Molina in sepe citato tract. 2. disput. 353. concl. 2. non habere locum in conscientia, ea ex parte qua tantummodo spatium sex mensium, aut vnius anni concedunt emptori decepto; ad seruandum se indemnem: quia ex ipsa rei natura venditor obligatur tali indemnitati consulere, aut per rescissionem contractus, aut per augmentum pretij, quantum requiritur, vt hoc censetur iustum: contra quam obligationem statueret tam exiguum tempus præscribendi, durum est, & quod approbare ratio refugit.

HVC REVOCARI POTEST dubium, an aliquando possit quis cogi rem suam vendere? quod tractatur a Sylu. in verbo *Emptio*, quest. 5. a Couarr. lib. 3. var. resolut. cap. 14. & a Molina in eodem tractat. 2. disput. 341. Respondendum vero est, de iure communi neminem cogendum esse rem suam vendere, ex lege Inuitu, Cod. De contrahenda empt. & vendit.

Excipiuntur tamen aliquot casus. Primus est, quando quis habet seruum communem cum alio: tunc enim potest eum manumittere inuitis sociis, si det partem pretij ipsis debitam, lege 1. Cod. De communi seruo manumisso. Secundus est quando quis habet prædium commune cum fratre, si frater vendiderit partem suam, alter potest contra emptorem agere eo modo quo traditur in lege 1. & in lege Ad officium, Cod. De communi diuidendo; quod explicandum relinquimus Iuriconsultis, quorum est proprium. Tertius est, quando quis habet plus iuris in re: tunc enim si is qui minus iuris habet, vendat; cogetur vendere eidem, ex lege Sancianus, §. Ne autem, Cod. De donationibus. Quartus est, cum quis, rem ad victum pertinentem, venum publice exposuerit, cogitur eam vendere. Similiter qui publice officium aduocationis suscepit, officio Iudicis cogi potest prestare patrocinium litigantibus; dummodo ei congrua stipendia ministrantur; etiam si non habeat publica. Item caupo, & stabularius, qui officium tale publice suscipit, potest officio Iudicis cogi ad hospites excipiendos, pro iusto pretio. Ita habet loco cit. n. r. Couar. Quintus est, quod ratione publicæ necessitatis, & indigentia possit quis cogi ad rem suam vendendam, etiam si non exposuerit venalem; de qua re Couar. in seq. n. tertio. Sextus est, quod cum est annonæ caritas, ciues cogi possunt frumentum ex agris ciuitatis collectum, ciuibus & oppidanis vendere, non tamen exteris: ita ut detur facultas ciuibus frumentum exteris venditum retrahere eod. pretio oblato. De qua re idem author pluribus in seq. n. 6. Quin etiam ratione talis necessitatis, edicto Prætorum solet frumentum cuiusque inscribi, vt habeat quod sibi, & suæ familiæ necessarium est, quodque superest, teneatur vendere, vt alij habeant quod seminent, vel quod manducant; de quo etiam idem author ibid. Septimus est, quod ratione pietatis publicæ statuatur, vt merces, & res ad victum necessariae, eodem pretio vendantur peregrinis & hospitibus cæteris, quo publice incolis venduntur, iuxta cap. 1. De empt. & vendi. Octauus est, quod ratione religionis, dominus omnino compellatur vendere agrum aut domum propriam, si is sit opus ad constructionem vel amplificationem alicuius Ecclesiæ, aut Monasterij. De hoc Couar. late in eodem cap. 14. n. 7. & 8. vbi & adijt inter cæterea notatu digna, & post eum Molina in citato disput. quod iure prohibitum sit priuatum ædificium sic attolli, vt ex eo videri possint Religiosi, aut Religiosæ intra proprias domos religiose habitantes. Notus, quem idem Couar. attingit in eodem n. 8. quod ad vendendum agrum vel domum possit etiam quis compelli ratione publicæ utilitatis; puta via sternenda, rescificiende; muniende fori extruendi, vel ampliandi. Qua etiam ratione incolæ & ciues triticum quod Respub. emit, ne illi egestate premerentur, cogi possunt emere eodem pretio, licet caro, quo ipsa emit. Nam in illorum bonum emit, ipsaque potest se indemnem seruare. Similiter iidem cogi possunt ad emendam arma que Respub. emit, & illis distribuit ad ipsius defensionem imminente bello periculoso.

CAPVT XXVI.

De perfectione emptionis, ac eiusdem rescissione.

SUMMARIUM

- 360 Duo modi quibus venditio perficitur.
- 361 Tria requisita vt venditio sit perfecta, sufficienter ad transferendum dominium.
- 362 Quando censenda sit venditio perfecta sine translatione dominij.
- 363 Quid arrhe conferant ad perficiendam venditionem.
- 364 Quid sit agendum cum res vendita est duobus.
- 365 Quid speciatim cum venditio fuerit iudicialis.
- 366 Quid cum vtraque venditio fuerit eiusdem modi.

INAL
LIXIS
Panu
V